

Komisja do spraw reprivatyzacji
nieruchomości warszawskich

Warszawa, dnia 28 maja 2025 r.

Sygn. akt KR I R 23/24

DECYZJA nr KR I R 23/24

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Arkadiusz Myrcha,

Członkowie Komisji:

Robert Kropiwnicki, Mirosław Józef Pampuch, Sławomir Potapowicz, Anna Tarczyńska,
Adrian Wasielewski,

na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 maja 2025 r.,

w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012,

z udziałem stron: m.st. Warszawy, M i S F S K

S , M G B Z , M S , Z P i

E A

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) oraz art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572; dalej: k.p.a.) w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

orzeka:

umorzyć postępowanie rozpoznawcze przed Komisją w sprawie o sygn. akt KR I R 23/24, dotyczącej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012.

UZASADNIENIE

I.

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i ust. 3 w zw. z art 16 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt KR VI R 11/18, wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012 dotyczącej nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Łomżyńskiej 44/Grajewskiej, stanowiącej działkę ewidencyjną nr 8, obręb 4-14-02, dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą KW nr (dawne oznaczenie wykazem hipotecznym nr).

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2018 r., nr KR VI R 11/18, Komisja uchyliła w całości decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012 i przekazała sprawę do ponownego rozpatrzenia Prezydentowi m.st. Warszawy.

W jej uzasadnieniu stwierdzono, że w następstwie wykonania uchylonej decyzji gmina, nie mając ku temu podstawy prawnej, zaprzestała wykonywania względem lokatorów przedmiotowej nieruchomości ciążące na niej obowiązki wynajmującego. W związku z tym lokatorzy komunalni zostali pozbawieni ochrony przysługującej im na mocy przepisów prawa miejscowego dotyczących wysokości czynszów komunalnych, a ich sytuacja została zrównana z sytuacją najemców rynkowych. Tego rodzaju stan rzeczy doprowadził do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym, gdyż przyczynił się do zastosowania wobec osób będących lokatorami przemocy innego rodzaju, a przejawiającej się przede wszystkim uniemożliwieniem im kontynuowania umowy najmu na warunkach preferencyjnych. Skutki te przejawiały się również w niezapewnieniu ww. osobom przed wydaniem decyzji z dnia 23 listopada 2012 r. lokali zamiennych lub socjalnych. W ten sposób w sprawie doszło do realizacji przesłanek wskazanych w art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

W ustawowym terminie, skargą z dnia 29 września 2018 r. M S zaskarżyła ww. decyzję Komisji z dnia 28 sierpnia 2018 r. w całości, wnosząc o jej uchylenie.

W ustawowym terminie, skargą z dnia 3 października 2018 r. m.st. Warszawa zaskarżyło przedmiotową decyzję Komisji w zakresie obejmującym wskazane części uzasadnienia, wnosząc o jej uchylenie w tym względzie.

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygn. akt I SA/Wa 1990/18, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił zaskarżoną decyzję Komisji.

W jego uzasadnieniu wywodzono, że decyzja z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012, została wydana zgodnie z art. 7 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1945

r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279; dalej: dekret z dnia 26 października 1945 r.) i przy jej wydawaniu nie doszło do naruszenia prawa. Wyłącznie zaś tego rodzaju sytuacja mogła stanowić podstawę wszczęcia postępowania rozpoznawczego. Tym samym nie było podstaw do uchylenia decyzji Prezydenta m.st. Warszawy i przekazania sprawy organowi do ponownego rozpatrzenia. W konsekwencji tego, zdaniem Sądu, Komisja w toku dalszego postępowania rozpoznawczego powinna rozważyć celowość jego umorzenia.

Pismem z dnia 30 czerwca 2019 r. skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniosła Komisja, zaskarżając go w całości. Zwrócono się przy tym o jego uchylenie i o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2024 r., sygn. akt I OSK 2444/19, Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Komisji.

W jego uzasadnieniu wywodzono, że wadliwym jest utożsamianie rażącego naruszenia interesu społecznego z wydaniem decyzji reprivatyzacyjnej bez zapewnienia wszystkim bez wyjątku lokatorom innych lokali. Prawnie istotna była bowiem wyłącznie na dzień 23 listopada 2012 r. sytuacja osób uprawnionych do lokali zamiennych lub socjalnych w myśl przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego uzasadniającym jej uchylenie (Dz. U. z 2023 r. poz. 725; dalej: ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r.). Ustawa ta ma bowiem postać unormowania uniwersalnego w tym sensie, że reguluje zasady i formy wynajmu wszystkich lokali, zarówno z zasobów mieszkaniowych gminy, jak i z zasobów osób fizycznych i prawnych. Ustawodawca dopuszcza zaś i reguluje najem lokali mieszkalnych w domach prywatnych, który jest legalną formą zajmowania lokali. Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego nie wynika jednak, iż w nieruchomości przy ul. Łomżyńskiej 44 na dzień wydania decyzji reprivatyzacyjnej zamieszkiwały osoby uprawnione do lokali zamiennych lub socjalnych, które na tę datę nie zostały zapewnione. Tylko zaś taka sytuacja uprawniałaby do uchylenia decyzji Prezydenta m.st. Warszawy. Wskazana zaś przez Komisję zmiana w ramach obowiązującego porządku prawnego, a polegająca na zrównaniu statusu prawnego najemców lokali komunalnych z najemcami lokali prywatnych nie może stanowić podstawy tego rodzaju rozstrzygnięcia.

W dniu 13 grudnia 2024 r. poinformowano strony o zmianie sygnatury niniejszej sprawy z KR VI R 11/18 na KR I R 23/24. Informacja ta została ogłoszona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna.

W dniu 5 lutego 2025 r. poinformowano strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 6 lutego 2025 r.

II.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości.

1.1. Dawna nieruchomość hipoteczna nr _____ miała powierzchnię 530,65 m² i była położona w Warszawie ul. Łomżyńskiej 44. W 1929 r. została ona zabudowana trzykondygnacyjnym budynkiem mieszkalnym o powierzchni użytkowej wynoszącej 482,77 m². W wyniku działań wojennych został on zniszczony w małym procencie – II kategoria zniszczeń.

1.2. W skład ww. dawnej posesji wchodzi obecnie m.in. działka ewidencyjna nr 8 z obrębu 4-14-02 o powierzchni 443 m², położona przy ul. Łomżyńskiej róg ul. Grajewskiej. Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie prowadzi dla niej księgę wieczystą nr _____. Zgodnie z jej treścią współwłaścicielami przedmiotowej działki są: M _____ i S _____, K _____ S _____ Z _____ F _____ M _____ i G _____, Z _____ P _____ B _____ Z _____ i M _____ S _____. Nie jest ona obciążona prawem użytkowania wieczystego lub ograniczonymi prawami rzeczowymi.

1.3. W skład dawnej nieruchomości hipotecznej nr _____ wchodzi również pas gruntu o pow. 88 m², stanowiący część działki ewidencyjnej nr 1 z obrębu 4-14-02. Wchodzi on w skład pasa drogowego ul. Łomżyńskiej.

2. Pierwotni właściciele nieruchomości i ich następcy prawni.

2.1. Zgodnie ze świadectwem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 września 1946 r., nr _____, nieruchomość hip _____ uregulowana była jawnym wpisem na imię: E _____ i C _____ mał. P _____ 50%, B _____ i W _____ mał. P _____ w 40%, E _____ i B _____ mał. F _____ w 10% niepodzielnie.

2.2. Postanowieniem z dnia 4 grudnia 1990 r., sygn. akt _____, Sąd Rejonowy dla Warszawy – Pragi w Warszawie stwierdził, że spadek po W _____ P _____ z mocy ustawy

nabyli J P Z P i Z P każde z nich po 1/3 części. Nadto stwierdzono, że spadek po B P z mocy ustawy nabyli J F₁ oraz Z P Z P po 1/3 części spadku każde z nich.

2.3. Postanowieniem z dnia 15 marca 1991 r., sygn. akt , Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie stwierdził, że spadek po C P nabyli E P i K S każde po 1/2 części spadku. Nadto stwierdzono, że spadek po E P nabył w całości M S

2.4. Postanowieniem z dnia 7 czerwca 1988 r., sygn. akt , Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie stwierdził, że spadek po K S nabyli M S i J S w 1/2 części każdy z nich.

2.5. Postanowieniem z dnia 30 marca 1992 r., sygn. akt , Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie stwierdził, że spadek po J S nabył w całości M S

2.6. Postanowieniem z dnia 14 marca 1996 r., sygn. akt , Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie stwierdził, że spadek po E P nabył z mocy własnoręcznego testamentu M G w całości.

2.7. Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2010 r., sygn. akt , Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie stwierdził, że spadek po B P nabył w całości M G

2.8. Postanowieniem z dnia 22 marca 2005 r., sygn. akt , Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie stwierdził, że spadek M S na podstawie ustawy nabyli M S , K i S i P S po 1/3 części spadku każde z nich.

2.9. Postanowieniem z dnia 9 maja 2008r., sygn. akt , Sąd Rejonowy w Szczecinie stwierdził, że spadek po Z P na podstawie ustawy nabyły wprost w udziałach po 1/3 części Z P , B Z i M S

2.10. Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2014 r., sygn. akt , Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie stwierdził, że spadek po J P i na podstawie ustawy nabyli Z P w 2/4 części oraz B Z i M S po 1/4 części.

2.11. W akcie poświadczenia dziedziczenia z dnia 7 października 2020 r., Repertorium , stwierdzono, że spadek po Z P na podstawie ustawy nabyła w całości E A₁ .

3. Objęcie gruntu i złożenie wniosku dekretowego.

3.1. Objęcie gruntu położonego przy ul. Łomżyńskiej 44 w posiadanie przez Gminę m.st. Warszawę nastąpiło w dniu 16 sierpnia 1948 r., tj. z dniem ukazania się ogłoszenia nr 20 w Dzienniku Urzędowym Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy. Objęcia tego dokonano w trybie rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej, w sprawie obejmowania w posiadanie gruntów przez gminę m.st. Warszawy (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 43). W związku z tym termin do złożenia wniosku dekretowego upływał 16 lutego 1949 r.

3.2. Wnioskiem, który wpłynął w dniu 15 lutego 1949 r., B... P... E... P... B... P... E... P... i C... P... zwrócili się o przyznanie im za czynszem symbolicznym prawa własności czasowej ww. nieruchomości.

4. Postępowanie dekretowe.

4.1. Orzeczeniem administracyjnym z dnia 3 października 1969 r., nr GKM-IV/6210/679/69/EG, Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie odmówiło E... i Cz... mał. P... B... i W... mał. P... oraz E... i B... mał. P... ustanowienia na ich rzecz użytkowania wieczystego gruntu położonego przy ul. Łomżyńskiej 44. W jego uzasadnieniu wskazano, że odmowa przyznania wnioskowanego prawa nastąpiła „w związku z art. 7 ust. 5 powołanego dekretu”.

4.2. Wnioskiem z dnia 14 maja 2009 r. M... S... zwróciła się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie o stwierdzenie nieważności ww. orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie.

W związku z tym decyzją z dnia 18 sierpnia 2011 r., sygn. akt KOC 2006/Go/09, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie stwierdziło nieważność orzeczenia administracyjnego z dnia 3 października 1969 r. W jej uzasadnieniu wywodzono, że odmowa uwzględnienia wniosku dekretowego z powołaniem się na art. 7 ust. 5 dekretu z dnia 26 października 1945 r. nie odpowiada kryteriom określonym w jego art. 7 ust. 2. Nadto podkreślono, że organ administracyjny nie odniósł się w ogóle do ustaleń obowiązującego wówczas planu zabudowy z dnia 10 lipca 1969 r.

4.3. Pismami z dnia 6 września 2011 r. M... S... Z... P... i E... a Z... złożyły do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie odrębne wnioski o ponowne rozpoznanie sprawy.

Na skutek tego Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie decyzją z dnia 15 lutego 2012 r., sygn. akt KOC/5504/Go/11, utrzymało w mocy swą decyzję z dnia 18 sierpnia

2011 r. Kolegium stwierdziło, że podtrzymuje swe uprzednie stanowisko, wedle którego w sprawie wystąpiła wada określona w art. 156 §1 pkt 2 k.p.a.

4.4. W dalszej kolejności decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012, ustanowiono na 99 lat prawo użytkowania wieczystego działki ewidencyjnej nr 8 na rzecz: M S w udziale 15/90, P S w udziale 15/90, K S w udziale 15/90, Z P w udziale 12/90, J P w udziale 12/90, M G w udziale 9/90, Z P w udziale 4/90, B Z w udziale 4/90 i M S z w udziale 4/90 (pkt. I decyzji). Z tego tytułu ustalono czynsz symboliczny w wysokości 443 zł (pkt. II decyzji). Ponadto odmówiono ww. stronom ustanowienia na ich rzecz użytkowania wieczystego do gruntu o powierzchni 88 m², stanowiącego część działki ewidencyjnej nr 1 (pkt. III decyzji).

W jej uzasadnieniu stwierdzono, że działka ewidencyjna nr 8 spełnia warunki uwzględnienia wniosku dekretowego, określone w art. 7 ust. 2 dekretu. W odniesieniu zaś do rozstrzygnięcia dotyczącego części gruntu o powierzchni 88 m², powołano się na fakt, iż stanowi on fragment drogi publicznej - ul. Łomżyńskiej.

4.5. Ww. decyzja została wykonana w dniu 2 kwietnia 2015 r. w formie aktu notarialnego - Repertorium.

5. Zmiany stanu prawnego działki nr 8.

5.1. Decyzją z dnia 31 marca 2017 r., nr 1/2017, Zarząd Dzielnicy Praga-Północ m.st. Warszawy orzekł o przekształceniu nieodpłatnie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w częściach odpowiadających udziałom wprawie użytkowania wieczystego gruntu opisanego w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr 8 przysługujących: M S w udziale 15/90, P S w udziale 15/90, K S w udziale 15/90, Z P w udziale 18/90, M i G w udziale 9/90, Z F udziale 4/90, E Z w udziale 7/90 i M S w udziale 7/90.

5.2. Umową darowizny z dnia 12 stycznia 2018 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego Repertorium F S darował swojej matce M S udział wynoszący 15/90 części nieruchomości stanowiącej działkę ew. nr 8.

III.

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

W wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której m.in. umarza postępowanie rozpoznawcze (art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.).

Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, m.in. jeżeli wydanie decyzji reprivatyzacyjnej doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym lub skutków sprzecznych z celem, dla którego ustanowiono użytkowanie wieczyste, w szczególności do zastosowania uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający korzystanie z lokalu w nieruchomości warszawskiej groźby bezprawnej, przemocy wobec osoby lub przemocy innego rodzaju w stosunku do osoby zajmującej ten lokal (art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.).

W myśl art. 153 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.) ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba że przepisy prawa uległy zmianie.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96a-96n, art. 114-122h, art. 127-144 i art. 156 § 2 tej ustawy.

Stosownie do treści art. 105 § 1 k.p.a. gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.

Bezprzedmiotowość, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a. oznacza brak podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania danej sprawy. Wiąże się to z brakiem któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, co skutkuje tym, że nie można załatwić sprawy przez jej rozstrzygnięcie co do istoty. Zachodzi ona zatem w sytuacjach, gdy w świetle prawa materialnego i ustalonego stanu faktycznego nie mamy do czynienia ze sprawą administracyjną mogącą być przedmiotem postępowania. Bezprzedmiotowość może mieć charakter podmiotowy, jak i przedmiotowy. Zawsze jednak oznacza brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Organ umarza więc postępowanie w sytuacji, gdy brak jest podstaw prawnych lub faktycznych do prowadzenia postępowania administracyjnego i do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Na aprobatę zasługuje przyjmowany w orzecznictwie pogląd, wedle którego istota bezprzedmiotowości

postępowania polega na nastąpieniu takiego zdarzenia prawnego lub faktycznego, które spowodowało, że przestała istnieć ta szczególna relacja między faktem (sytuacją faktyczną danego podmiotu) a prawem (sytuacją prawną danego podmiotu), z którą prawo łączy obowiązek konkretyzacji normy w postaci wydania decyzji administracyjnej (por. wyrok NSA z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 467/11 i wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 22 maja 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 48/13). Decyzja o umorzeniu postępowania nie rozstrzyga zatem o materialnoprawnych uprawnieniach i obowiązkach stron i jest równoznaczna z brakiem przesłanek do merytorycznego orzekania co do istoty sprawy. Jej wydanie jest obligatoryjne w przypadku bezprzedmiotowości (por. WSA w Opolu z dnia 22 lipca 2014 r., sygn. akt II SA/Op 307/14).

Przedmiotem ponownego rozpatrzenia sprawy przez Komisję jest decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012, ustanawiająca prawo użytkowania wieczystego do działki ewidencyjnej nr 8. Rozstrzygnięcie to było pierwotnie kwestionowane przez Komisję, czemu dano wyraz w decyzji z dnia 28 sierpnia 2018 r. Podstawę wydania tego ostatniego rozstrzygnięcia stanowiło zaś przede wszystkim przyjęcie, iż niezapewnienie przez m.st. Warszawa innych lokali dla wszystkich osób, które zamieszkiwały w nieruchomości objętej wnioskiem dekretem, stanowiło naruszenie opisane w art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Tego rodzaju stan rzeczy miał zaś uzasadniać uchylenie decyzji reprivatyzacyjnej.

Przedmiotowe stanowisko nie spotkało się jednak z aprobatą Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i Naczelnego Sądu Administracyjnego. Pierwszy z nich wskazał przy tym, że w sprawie nie doszło do naruszenia art. 7 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r., w tym zakresie nie zaistniały przesłanki do uchylenia decyzji Prezydenta m.st. Warszawy, a Komisja powinna rozważyć celowość umorzenia postępowania rozpoznawczego. Co należy podkreślić, wyrok Sądu I instancji został utrzymany w mocy przez sąd kasacyjny. Nadto Naczelny Sąd Administracyjny jednoznacznie wskazał, że w sprawie okolicznością istotną prawnie nie jest brak zapewnienia wszystkim bez wyjątku lokatorom reprivatyzowanej nieruchomości innych lokali. Komisja winna była bowiem wyłącznie ustalić, czy naruszono prawa osób uprawnionych do lokali zamiennych lub socjalnych w myśl przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. Tylko bowiem tego rodzaju sytuacja uprawniałaby ją do uchylenia decyzji Prezydenta m.st. Warszawy. Tymczasem w uzasadnieniu swej decyzji Komisja nie stwierdziła wystąpienia tego rodzaju okoliczności. Jednocześnie Komisja była związana tego rodzaju ocenami prawnymi i wskazaniem (art. 153 p.p.s.a).

Kierując się przedmiotowymi wytycznymi w postępowaniu rozpoznawczym prowadzonym po zwrocie akt sprawy, ponownie dokonano analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego. Na tej podstawie nie ustalono, aby na dzień 23 listopada 2012 r. istniał jakikolwiek lokator, któremu przysługiwałoby w myśl przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. prawo do lokalu zamiennego lub socjalnego, a które to uprawnienie zostałoby naruszone w związku z reprivatyzacją nieruchomości. Tego rodzaju stan rzeczy wskazywał zaś na brak podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. To zaś prowadziło do konkluzji, zgodnie z którą w sprawie istotnie wystąpiła bezprzedmiotowość postępowania, a więc zachodziły przesłanki do jego umorzenia.

Co należy podkreślić, za wydaniem tego rodzaju rozstrzygnięcia przemawiają również określone przez ustawodawcę zadania Komisji. Stosownie bowiem do treści art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postępowanie przed Komisją jest szczególnym trybem postępowania w przedmiocie usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa. Zadaniem Komisji jest wyjaśnianie nieprawidłowości i uchybień w działalności organów i osób prowadzących postępowania w przedmiocie wydawania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich oraz występowanie do właściwych organów w razie stwierdzenia w toku postępowania przed Komisją istnienia okoliczności sprzyjających wydawaniu decyzji reprivatyzacyjnych z naruszeniem prawa lub popełnianiu przestępstw bądź utrudniających ich ujawnianie (art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Komisja jest organem administracji publicznej stojącym na straży interesu publicznego, w zakresie postępowań w przedmiocie wydania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich (art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.).

Komisja prowadząc postępowanie będzie dążyć nie tylko do ustalenia nieprawidłowości lub uchybień w działalności organów i osób prowadzących postępowania w przedmiocie wydawania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, lecz jako organ administracji publicznej stoi na straży interesu publicznego w zakresie prowadzonych postępowań i realizuje zadania w zakresie wskazanych wyżej kompetencji. Ustawa ma na celu przywrócenie ochrony interesu społecznego poprzez usunięcie naruszeń prawa, które wystąpiły w trakcie wydawania decyzji na podstawie przepisów dekretu. (...). Ustawowe uprawnienia Komisji mają charakter nadzorczy, jeżeli własność publiczna została utracona lub obciążona w wyniku nieprawidłowości w postępowaniu w przedmiocie decyzji reprivatyzacyjnej, a celem postępowania przed Komisją jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt I OSK 978/19).

Mając powyższe na uwadze, w niniejszej sprawie niemożliwym jest stwierdzenie zaistnienia wskutek wydania przez Prezydenta m.st. Warszawy decyzji z dnia 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012, niemożliwych do zaakceptowania skutków w sferze społecznej i gospodarczej. W sprawie nie doszło bowiem do ustanowienia użytkowania wieczystego na rzecz podmiotów nieuprawnionych – roszczenia dekretowe nie były przedmiotem obrotu, a beneficjenci są bezpośrednimi następcami prawnymi właścicieli hipotecznych. Decyzja nie doprowadziła do zaistnienia jakichkolwiek innych negatywnych skutków społecznych, w tym, jak już wcześniej wspomniano, do bezprawnego pokrzywdzenia lokatorów. Tym samym w sprawie nie doszło do jakiegokolwiek naruszenia interesu publicznego, którego ochrona jest podstawowym celem Komisji oraz przyczyną wszczynania postępowań rozpoznawczych. Jednocześnie należy podkreślić, że po ponownym rozpatrzeniu sprawy, w przedmiotowej sprawie nie zostały wykazane żadne inne przesłanki wskazane w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. wskazujące na wadliwość decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 23 listopada 2012 r., nr 526/GK/DW/2012. Tym samym niniejsze postępowanie rozpoznawcze przed Komisją stało się bezprzedmiotowe w rozumieniu art. 105 § 1 k.p.a., a więc winno być umorzone.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji decyzji.

Przewodniczący Komisji

Arkadiusz Myrcha

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jana Kazimierza 10, 01-248 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016–2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).
4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
5. Zgodnie z treścią art. 87 § 1 p.p.s.a. strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na decyzję Komisji. Wniosek ten należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Komisji, w terminie siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności wskazujące na brak winy w uchybieniu terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała w terminie. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych.
6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a., strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.
7. Zgodnie z art. 38 ust. 4 ustawy, do zawiadomień i wezwań, o których mowa w art. 16 ust. 3 i 4, oraz do spraw określonych w art. 17b nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
8. Zgodnie z treścią art. 49b § 1 k.p.a., w przypadku zawiadomienia strony zgodnie z art. 49 § 1 lub art. 49a o decyzji lub postanowieniu, które podlega zaskarżeniu, na wniosek strony, organ, który wydał decyzję lub postanowienie, niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania wniosku, udostępnia stronie odpis decyzji lub postanowienia w sposób i formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ, nie umożliwiają udostępnienia w taki sposób lub takiej formie.
9. Stosownie do treści art. 39 a ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. od decyzji Komisji stronie nie przysługują przewidziane w odrębnych przepisach środki prawne wzruszenia decyzji dotyczące wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji.